

สังคีตลักษณ์และการด้นกีตาร์แจ๊ส
ในเพลง Something Like Bags ของเวส มอนท์โกเมอรี
Forms of Wes Montgomery's music and
improvisation concepts in Something Like Bags

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์¹

Kritsada Wongkhamchan

พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์²

Pornpan Kaenampornpan

พิทยวัฒน์ พันธะศรี³

Pittayawat Pantasri

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาดุริยางคศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Doctor of Philosophy Program in Music,
Faculty of Fine and Applied Arts,
Khon Kaen University (E-mail: kritwo@kku.ac.th)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร., สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Assistant Professor, Faculty of Fine and
Applied Arts, KhonKaen University

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร., สาขาวิชาดนตรีคณะมนุษยศาสตร์
และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Assistant Professor, Faculty of Humanity and
Social Science, Mahasarakham University

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาสังคีตลักษณะในเพลงแจ๊สของเวส มอนท์โกเมอรี 2) เพื่อศึกษาแนวคิดที่ใช้ในการด้นในเพลงแจ๊สของเวส มอนท์โกเมอรีจากบทเพลงที่ประพันธ์และบรรเลงโดย เวส มอนท์โกเมอรี ได้แก่ เพลง Something Like Bags จากการวิเคราะห์สังคีตลักษณะในบทเพลงดังกล่าวพบว่า

สังคีตลักษณะเป็นแบบทำนองหลักและการแปร (Theme and variation) ในส่วนของทำนองหลักเพลง Something Like Bags ในท่อนหัวเพลงอยู่ในแบบทางเดินคอร์ดับลูส์ 12 ห้อง โดยการสร้างและพัฒนาแนวทำนอง ในทำนองหลักพบว่าได้มีการสร้างและพัฒนาทำนองหลักโดยใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายได้แก่ การสร้างและพัฒนาทำนองหลัก ด้วยการดัดแปลงทำนอง (Transformation) การซ้ำ (Repetition) การดัดแปลงกระสวนจังหวะของโมทีฟ (Motif Transformation)

แนวคิดการด้น การบรรเลงในแต่ละคอร์ส คือส่วนแรกเป็นการบรรเลงด้วยการด้นแบบโน้ตแนวเดียว (Single Notes) ส่วนที่สองคือการบรรเลงแบบขั้นคู่ (Octave) ส่วนที่สามคือการบรรเลงแบบคอร์ดโซโล่หรือบล็อกคอร์ด (Block Chords) โดยใช้การใช้โน้ตในคอร์ด (Chord tone) การใช้โน้ตผ่าน (Passing Tone) การใช้โน้ตเคียง (Neighbor Tone) การใช้โน้ตในส่วนขยายของคอร์ด (Tension Chord) การสร้างแนวทำนองซ้อนทับบนคอร์ด (Superimposed) วางตรัยแอตซ้อน (Triadic Superimpose) การใช้โน้ตในคอร์ดแทนชนิดตรัยโทน (Tritone Substitution) การใช้โน้ตแบบโครมาติก (Chromatic Scale) การใช้โน้ตแยกหรืออาร์เปจโจ (Arpeggio) การใช้ประสานคู่แปด (Octave) โซโลด้วยโน้ตเป้าหมาย (Guide Tone soloing) การใช้คอร์ดแทนด้วยการสลับโหมด (Modal Interchange) บันไดเสียงเสียงที่ใช้ พบบันไดเสียงที่ใช้ได้แก่ บันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) บันไดเสียงแจ๊สไมเนอร์ (Melodic Minor Scale) บันไดเสียงบลูส์ (Blues Scale) บันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) โหมด (Mode)

การประสานและทางเดินคอร์ด พบว่ามีการใช้คอร์ดโทนิคเคลื่อนเข้าหาคอร์ดดอมินันท์ และบางครั้งพบว่ามีการใช้คอร์ดไดอาโทนิคแบบผ่าน (Diatonic Passing Chords) ทั้งที่เป็นไดอาโทนิคคอร์ดและทางคอร์ดรองชนิดดอมินันท์ (Secondary ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

Dominant Chords) และยังพบว่ามีการใช้คอร์ดแทน (Substitution) ที่มีสมาชิกคอร์ดร่วมกันหลายครั้ง โดยส่วนมากพบว่าจะใช้คอร์ดแทนที่อิงมาจากคอร์ดตอมินันท์เป็นหลัก การใช้คอร์ดดำเนินทำนอง (Chord Melody) การใช้คอร์ดทบขยาย (Extention Chord) การใช้คอร์ดแทน (Substitution Chord) การใช้เอ็กเทนดตอมินันท์ (Extended Dominant) ใช้วิธีดริ๊อป 2 และดริ๊อป 2-4 (Drop 2 & Drop 2-4)

คำสำคัญ: สังคีตลักษณ์, แนวคิดการด้น, เวส มอนท์โกเมอรี่

Abstract

This article aims to analyze forms of Wes Montgomery's music and to study his improvisation concepts in these which are Something Like Bags

The article results show that Theme and Variation form was used in songs. There were various techniques which were employed in creating and developing themes which were repetition, transposition, alternating with the motif, motif extension by using sequence, transformation of motif and creation of contrast motif. A song was tonal music.

Wes Montgomery varied his melody by improvising. He called each variation "Chorus" (one chorus means one variation). The first section was improvised with single notes. The second section was improvised using an Octave. The third section was played using chords solo and block chords. Improvising concept by Chord tone, Passing Tone, Neighbor Tone, Tension Chord, Superimposed, Triadic Superimpose, Tritone, Arpeggio, Octave, Guide Tone soloing, Modal Interchange, Major Scale, Melodic Minor Scale, Blues Scale, Mode. Wes Montgomery show that harmony and chord progression by Diatonic Passing Chords,

Secondary Dominant Chords, Substitution, Chord Melody, Extension Chord, Substitution Chord, Extended Dominant, Drop 2 & Drop 2-4.

Keywords: Form, Improvisation concepts, Wes Montgomery

บทนำ

จอห์น เลสลีย์ “เวส” มอนทโกเมอรี (6 มีนาคม 1923 ถึง 15 มิถุนายน 1968) เป็นมือกีตาร์แจ๊ส ชาวอเมริกัน เขาเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นหนึ่งในนักกีตาร์แจ๊สที่สำคัญที่เกิดขึ้นใหม่หลัง จังโก โรฮาร์ดและชาร์ลี คริสเตียน ซึ่งถ้าหาก ชาร์ลี คริสเตียน คือผู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยิ่งใหญ่ในการบรรเลงเพลงแจ๊สในยุคปี ค.ศ. 1930 แล้ว เวส มอนทโกเมอรีคือ ผู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยิ่งใหญ่ในการบรรเลงเพลงแจ๊สในยุคของ เวส มอนทโกเมอรี ต่อมาเช่น ซึ่งวิธีการบรรเลง ของ เวส มอนทโกเมอรี นั้นยังได้รับอิทธิพลมาจาก จังโก โรฮาร์ด ด้วย และจากการศึกษาและเลียนแบบในการบรรเลงของ ชาร์ลี คริสเตียน ทำให้ เวส มอนทโกเมอรี ได้พัฒนาวิธีการและแนวความคิดเป็นของตนเอง แต่ก็ยังคงมีบางส่วนที่ยังคงเหมือน ชาร์ลี คริสเตียน อยู่ วิธีการบรรเลงในแนวคิดของเวส มอนทโกเมอรียังมีอิทธิพลต่อคนอื่นๆ นับไม่ถ้วนรวมทั้ง แนวเพลงแจ๊ส ป๊อป รวมทั้งร็อก เช่น โจ แพส, จอร์จ เบนสัน, เคนนีเบอร์เรล, รอยซ์แคมป์เบล, แกรนท์กรีน, จิมมีเฮนดริกซ์, สตีฟอาว, รัสเซลล์มาโลน, แพท มาทีโน, แพ็ต เมทินี่, ลี ริทนาว, และเอมิลี่ เรมเลอ (Marshall, 2001)

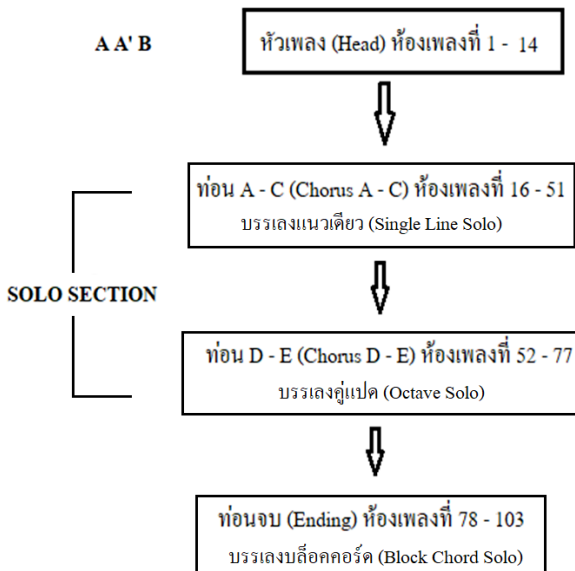
เวส มอนทโกเมอรี ได้รับอิทธิพลจากนักกีตาร์ผู้เป็นต้นแบบ คือ ชาร์ลี คริสเตียน, จังโก โรฮาร์ด และนอกจากนี้ยังมีนักแซกโซโฟนที่เขาได้รับอิทธิพลทางแนวคิดการด้นมาปรับใช้กับกีตาร์ อย่าง จอร์น โคลวเทรน และ ชาร์ลี พาร์คเกอร์ที่เป็นยอมรับสำหรับนักดนตรีทั่วโลก อิทธิพลทางดนตรีของนักกีตาร์ผู้นี้ส่งผลให้สำเนียงของเพลง รูปแบบเทคนิคการบรรเลงยังคงอยู่ ถึงแม้ว่านักกีตาร์คนนี้จะได้เสียชีวิตแล้วก็ตาม

ส่วนผลงานของ เวส มอนทโกเมอรีที่นำมาวิเคราะห์นี้คือเพลง Something Like Bags เป็นเพลงที่มีความงดงามในเรื่องทางเดินคอร์ดและการประสานเสียงของปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

คอร์ดูถูกบันทึกเสียงใน ค.ศ.1961 ในอัลบั้ม So much Guitar สังกัดค่ายเพลง Riversides โดยในการวิเคราะห์จะวิเคราะห์ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) สังคีตลักษณ์ 2) การสร้างแนวทำนอง 3) บันไดเสียงเสียงที่ใช้ 4) การประสานและทางเดินคอร์ด

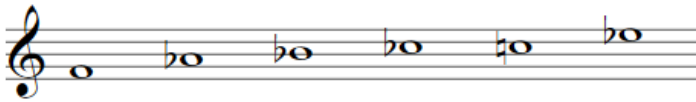
ในการวิเคราะห์เพลง Something Like Bags ได้มีการวิเคราะห์ในบทเพลงเฉพาะส่วนที่เป็นการบรรเลงกีตาร์ โดยนำทฤษฎีดนตรีแจ๊ส(เด่น อยู่ประเสริฐ, 2556) และใช้คำศัพท์ทางดนตรีมาใช้ในการอธิบาย(ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2552) มาใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

1. **สังคีตลักษณ์**เพลง Something Like Bags ท่อนหัวเพลง (Head) มีสังคีตลักษณ์แบบ บลูส์ 12 ห้อง (Standard 12 Bars Blues) สำหรับท่อนโซโล (Solo Section) มีการบรรเลงหลายๆ รอบซึ่งพบว่ามี 5 รอบ (Chorus) โดยแต่ละรอบมีการดัดแปลงคอร์ดให้มีความแตกต่างหลากหลายและตอนท้าย (Ending) เพลงมีการบรรเลงในลักษณะคอร์ดด้วยกระสวนจังหวะที่น่าสนใจ โดยแสดงโครงสร้างดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 แสดงตัวอย่างสังคีตลักษณ์เพลง Something Like Bags

2. การพัฒนาทำนองหลักพบว่าการพัฒนาทำนองด้วยวิธีการดัดแปลง (Transformation) และการซ้ำทำนอง (Repetition) และการสร้างทำนองใหม่ ทำนองเพลงใช้บันไดเสียง F บลูส์ไมเนอร์ (Blues Minor) มีการสร้างประโยคถามตอบและการสรุปความของประโยคเพลงที่ชัดเจน โดยแสดงตัวอย่างโครงสร้างท่อนหัวเพลงดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 2 แสดงตัวอย่างบันไดเสียง F บลูส์ไมเนอร์

A

ถาม (a1) ตอบ (a2)

Fm Fm

A'

ถาม (a3) ตอบ (a2)

Bbm Bbm Fm

B

ถาม (b) สรุป (c)

10 Db13(sus4) C7(#9) Φ 1. Fm Bb 2. Fm

sub.II-7 V7 I-

ภาพประกอบที่ 3 แสดงตัวอย่างการพัฒนาทำนองท่อนหัวเพลง

จากภาพประกอบที่ 3 จะเห็นได้ว่าตอน A มีประโยคถาม-ตอบที่สมดุลกัน และมีความคล้ายกันแตกต่างกันในช่วงแรกของประโยคจะเห็นได้ว่าประโยค a1 เป็นการเคลื่อนที่เป็นขึ้นคู้ m3 แบบแนวนอน (Melodic Interval) ทำนอง a2 เป็นโน้ตที่ประสานเสียงขึ้นคู้ m3 เช่นกันแต่เป็นลักษณะประสานเสียงแนวตั้ง (Harmonic Interval) สำหรับตอน A' นั้นประโยคถาม a3 นั้นช่วงแรกแตกต่างจาก a1 และ a2 โดยเป็นการเคลื่อนที่ทำนองแบบแนวนอนแต่เคลื่อนที่ด้วยขึ้นคู้ P4 ส่วนประโยคตอบของตอน A' นั้นเป็นการซ้ำ a2

ตอน B พบว่ามีการสร้างประโยคถาม-ตอบที่ไม่สมดุลกัน โดยประโยค b เป็นประโยคถามที่สั้นๆ ส่วนประโยคตอบ c นั้นมีความยาวกว่า b ซึ่งเป็นลักษณะการสรุปความ (Conclusion) โดยตอน B พบว่ามีการดำเนินคอร์ดแบบ II-V-I แต่มีการใช้คอร์ดแทนขึ้นคู้ตรีโทษของคอร์ดII-7 (sub.II-7) ในห้องเพลงที่ 10

3. การบรรเลงกีตาร์ท่อนโซโล่ท่อน A (Chorus A) เป็นการบรรเลงแบบแนวเดียวส่วนมากให้ความสำคัญกับโน้ตสมาชิกคอร์ดที่ 7 และโน้ตเทนชั่นของคอร์ดที่ 9 มีการบรรเลงแบบกระจายโน้ตสมาชิกคอร์ดในห้องเพลงที่ 20-21 พบว่ามีการใช้บันไดเสียง F Blues ในห้องเพลงที่ 22-24 และยังปรากฏว่ามีการใช้บันไดเสียง Bb Blues ขาลงบนคอร์ด C7(#9) ในห้องเพลงที่ 25 ก่อนจบท่อนด้วยการดำเนินคอร์ด I-7-V7(#9) เพื่อเข้าหาท่อนต่อไป

16 Fm⁷ Fm

7 9 7 9 7 9 3 11 9 7 9 7 9 7 9 7 5 7

20 Bbm⁷ Fm⁹ D7(b5)

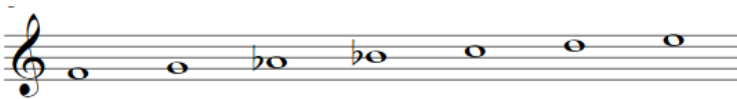
Bbm⁷ Arpeggio Fm⁹ Arpeggio F Blues Scale

25 C7(#9) Fm⁷ C7(#9)

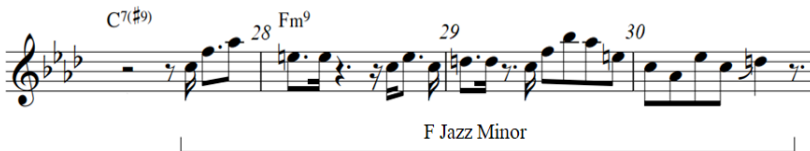
Bb Blues Scale

ภาพประกอบที่ 4 แสดงตัวอย่างการบรรเลงกีตาร์โซโล่ท่อน A

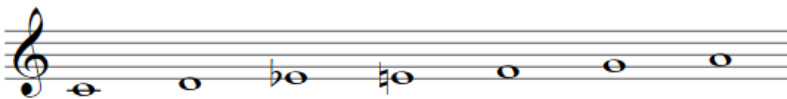
ท่อน B (Chorus B) พบว่ามีการใช้บันไดเสียงและโหมดที่หลากหลาย ได้แก่ ห้องเพลงที่ 27-30 เป็นการใช้บันไดเสียง F แจ๊สไมเนอร์ (F Jazz Minor Scale) ดังที่แสดงในตัวอย่างที่ 5 และ 6 ห้องเพลงที่ 31 มีการใช้โหมด C Dorian Bebop ห้องเพลงที่ 33 เป็นการกระจายโน้ตสมาชิกคอร์ดและการใช้โน้ตเทนชัน ดังที่แสดงในตัวอย่างที่ 7 และ 8 นอกจากนี้ยังพบว่าการบรรเลงคอร์ดซ้อนทับลงบนคอร์ดชนิดคอมินันท์ และคอร์ดไมเนอร์ ได้แก่ ห้องเพลงที่ 34 เป็นการบรรเลงโน้ตสมาชิกคอร์ด GMaj7,G7 ลงบนคอร์ด Fm7 (GMaj7 Over Fm7,G7 Over Fm7) และห้องเพลงที่ 36 เป็นการบรรเลงโน้ตสมาชิกคอร์ด Abm7 ลงบนคอร์ด D7(#9) (Abm7 Over D7(#9)) ดังที่ได้แสดงในภาพประกอบที่ 9

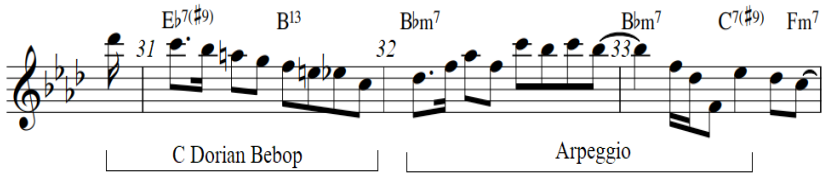
ภาพประกอบที่ 5 แสดงบันไดเสียง F Jazz Minor

ภาพประกอบที่ 6 แสดงตัวอย่างการใช้บันไดเสียง F Jazz Minor ห้องเพลงที่ 27-30

ภาพประกอบที่ 7 แสดงบันไดเสียง C Dorian Bebop

ภาพประกอบที่ 8 แสดงตัวอย่างการใช้บันไดเสียง C Dorian Bebop และการกระจายโน้ตสมาชิกคอร์ดห้องเพลงที่ 31-33

ภาพประกอบที่ 9 แสดงตัวอย่างการบรรเลงคอร์ดซ้อนทับลงบนคอร์ดชนิดดอมิแนนท์ และคอร์ดไมเนอร์

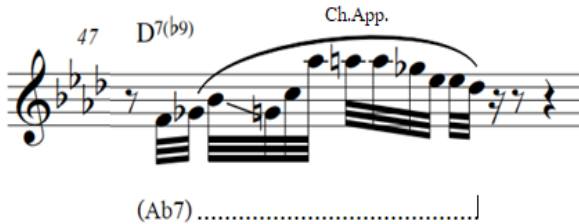
ท่อน C มีการสร้างทำนองเข้าสู่ท่อน C ด้วยเศษจังหวะ (Anacrusis) จากห้องเพลงที่ 39 ด้วยการกระจายโน้ตสมาชิกคอร์ด Cm11 ห้องเพลงที่ 40-42 ใช้โหมด F Dorian และ F Dorian Bebop จากการใช้น้ต A Ab และมีการใช้น้ต b9 ของคอร์ด Fm7 ตอนท้ายห้องเพลงที่ 42 อีกด้วย ดังตัวอย่างที่ 3.10 ห้องเพลงที่ 43-44 เป็นการบรรเลงโดยอิงโน้ตสมาชิกคอร์ด B7(b9) ลงบนคอร์ด B13 ห้องเพลงที่ 44 เป็นการกระจายโน้ตสมาชิกคอร์ด Bbm9 ในกระสวนจังหวะสามพยางค์ ทิศทางขึ้น ห้องเพลงที่ 45 ใช้บันไดเสียง C Blues Major Scale ดังที่ได้แสดงในตัวอย่างที่ 11 สำหรับห้องเพลงที่ 47 เป็นการบรรเลงด้วยคอร์ด Ab7 ลงบนคอร์ด D7(b9) ซึ่งคอร์ด Ab7 เป็นคอร์ดแทนชนิดตรีโทษของคอร์ด D7(b9) ดังที่แสดงในภาพประกอบที่ 12

ภาพประกอบที่ 10 แสดงตัวอย่างการกระจายโน้ตสมาชิกคอร์ด Cm11 และการใช้โหมดในการบรรเลง

ภาพประกอบที่ 11 แสดงตัวอย่างการบรรเลงโดยอิงโน้ตสมาชิกคอร์ด B7(b9) ลงบนคอร์ด B13 การกระจายโน้ตสมาชิกคอร์ด Bbm9 และการใช้บันไดเสียง C Blues Major บนคอร์ด C7(#9)

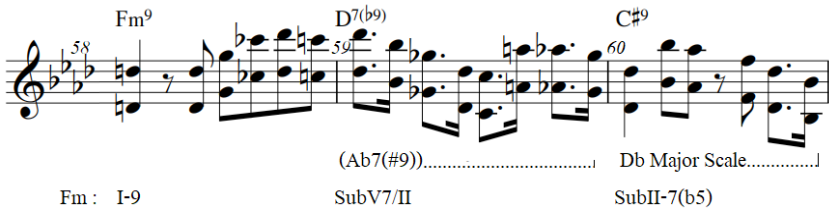
ภาพประกอบที่ 12 แสดงตัวอย่างการบรรเลงด้วยคอร์ด Ab7 ลงบนคอร์ด D7(b9)

ท่อน D และ E เป็นการบรรเลงโดยใช้ขึ้นคู่แปด ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของ เวสมอนท์ไทม์เรจี้โดยท่อน D ห้องเพลงที่ 52-54 เป็นการบรรเลงด้วยบันไดเสียง F Blues ห้องเพลงที่ 55 ใช้คอร์ด F Augmented ห้องเพลงที่ 56 ใช้สมาชิกคอร์ด Bbm9 จนกระทั่งห้องเพลงที่ 57 ใช้สมาชิกคอร์ด C7(#9) โดยมีการอัลเทิร์ด (Altered) สมาชิกคอร์ด b5, b13 ห้องเพลงที่ 59 เป็นการบรรเลงด้วยสมาชิกคอร์ด Ab7(#9) ลงบนคอร์ด D7(b9) โดย Ab7(#9) เป็นคอร์ดแทนชนิดตรีโยทอนของคอร์ด D7(#9)

นอกจากนั้นเป็นการบรรเลงโดนิงโน้ตสมาชิกคอร์ดเป็นหลัก ดังที่แสดงในภาพประกอบที่ 14

ภาพประกอบที่ 13 แสดงตัวอย่างการบรรเลงท่อน D ห้องเพลงที่ 54-56 ด้วยบันไดเสียง F เมเจอร์และการใช้อัลเทอร์คอร์ด

ภาพประกอบที่ 14 แสดงตัวอย่างการบรรเลงด้วยสมาชิกคอร์ด Ab7(#9) ลงบนคอร์ด D7(b9)ห้องเพลงที่ 59

ท่อน E ภาพรวมเป็นการบรรเลงด้วยโน้ตสมาชิกคอร์ด และให้ความสำคัญกับโน้ตไกด์โทน (Guide Tone Soloing) มีการใช้คอร์ด B7 ลงบนคอร์ด C#9 ที่ห้องเพลงที่ 72 ส่วนห้องเพลงที่ 73 -74 เป็นการบรรเลงโดยยใช้บันไดเสียง C Blues Major Scale และจบท่อน E ด้วยการบรรเลงบนคอร์ด II-V7-I ดังที่ได้แสดงในภาพประกอบที่ 15 และ 16

[E]

64 Fm⁹ Fm⁹ B¹³

Fm⁹ Arpeggio

68 Bbm⁹ Gm7(♯5) C7(b⁹) Fm⁹

Guide Tone : 3 3 3 3 7 7 3 3

Bb Harmonic Minor Scale

ภาพประกอบที่ 15 แสดงตัวอย่างการบรรเลงในท่อน E ที่ให้ความสำคัญกับโน้ต
สมาชิคอร์ด โน้ตไกดโทน การใช้บันไดเสียง Bb ฮาร์โมนิกส์ไมเนอร์ และบันได
เสียง C Blues Major

71 C^{#9} C7(♯9) Fm⁹ Blues Note

C Blues Major

75 Gm7 C7(♯9) Fm

D.C. al Coda

Guide Tone : 3

ภาพประกอบที่ 16 แสดงตัวอย่างการบรรเลงในท่อน E ที่ให้ความสำคัญกับโน้ต
สมาชิคอร์ด โน้ตไกดโทน การใช้บันไดเสียง Bb ฮาร์โมนิกส์ไมเนอร์ และบันได
เสียง C Blues Major (ต่อ)

ท่อนจบ พบว่าเป็นการใช้ชุดคอร์ด 2 คอร์ดสั้นๆ ในลักษณะวนซ้ำ (Vamp)
เป็นการบรรเลงแบบล๊อคคอร์ดทั้งหมด โดยโน้ตที่ประสานเสียง 4 เสียงนั้นพบว่า
มีทั้งการใช้ตำแหน่งดรอพ 2 ดรอพ 2+4 เป็นส่วนใหญ่ การดำเนินคอร์ดส่วนมาก
เป็นการดำเนินคอร์ดแบบ V7-I และมีการดัดแปลงชุดคอร์ดด้วยวิธีการต่างๆ

ที่ซับซ้อนน่าสนใจ โดยเฉพาะห้องเพลงที่ 83-84 เป็นการใช้คอร์ดดอมิแนนท์ระดับสอง V7/IV-IV-7 หรือเป็นชุดคอร์ด V7-I-7 ในกุญแจเสียง Bbm ห้องเพลงที่ 87-88 เป็นการใช้คอร์ดแทนด้วยการสลับโหมด (Modal Interchange) ด้วยคอร์ด Dm7(b5) ซึ่งเป็นคอร์ดที่ VI-7(b5) ของโหมด F Dorian ซึ่งคอร์ด VI-7(b5) สามารถนำมาแทนที่คอร์ด I-7 ได้ ดังที่ได้แสดงในภาพประกอบที่ 17, 18 และ 19

นอกจากนี้ยังพบว่ามีารดัดแปลงทางคอร์ด Bm9 ด้วยวิธีการเอ็กเทนด II-V7 แพทเทิร์น ในห้องเพลงที่ 95-96 โดยเกิดจากการเอ็กเทนดอมนันท์ (Extended Dominant) จากคอร์ด F9 ไปสู่ C7(b9 #5) จากนั้นใช้คอร์ดแทนชนิดตรีทอนทำให้คอร์ด F9 กลายเป็นคอร์ด B9 แล้วจึงดัดแปลงคอร์ด B9 ให้กลายเป็นคอร์ด Bm9 ซึ่งเป็นการเอ็กเทนด II-V7 แพทเทิร์นดังกล่าว

Ending

78 ("Vamp") C7(#9) Fm7

Drop 2..... V7 I-7

Drop 2..... V7/IV IV-7 (Bbm: V7 I-7)

Secondary Dominant Chord

Drop 2..... F7(#9) Bbm7

Modal Interchange

F Dorian

85 C7(#9) Fm7 Dm7(b5) C9 C7(#9) C7(#9) Fm7

Drop 2..... Drop 2..... Drop 2 + 4..... Drop 2.....

V7 I-7 VI-7(b5) V9 V7 I-7

ภาพประกอบที่ 17 แสดงตัวอย่างการดัดแปลงชุดคอร์ด V7-I ในท่อนจบเพลง ห้องเพลงที่ 79-90

Extended II - V7 Pattern

Extended Dominant = (F9)

Tritone Substitution = (B9)

Drop 2..... Drop 2 + 4.... Drop 2..... Drop 2..... Drop 2 + 4.... Drop 2.....

V7 I-7 V7 I-7 I-7

ภาพประกอบที่ 18 แสดงตัวอย่างการดัดแปลงชุดคอร์ด V7-I ในท่อนจบเพลง
ห้องเพลงที่ 91-97

Drop 2..... Drop 3..... Drop 2 + 4.... Drop 2..... Drop 2 + 4.....

V7/II subII V7 I-6

ภาพประกอบที่ 19 แสดงตัวอย่างการดัดแปลงชุดคอร์ด V7-I ในท่อนจบเพลง
ห้องเพลงที่ 98-103

สรุปผลการวิจัย

1) สังคีตลักษณ์ เพลง Something Like Bags ในท่อนหัวเพลงอยู่ใน
สังคีตลักษณ์สองตอนแบบ A, B ในทางเดินคอร์ดับลู่ 12 ห้อง

2) การสร้างและพัฒนาแนวทำนอง ในทำนองหลัก พบว่าได้มีการสร้าง
และพัฒนาทำนองหลักโดยใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายได้แก่ การสร้างและพัฒนา
ทำนองหลัก ด้วยการดัดแปลงทำนอง(Transformation) การซ้ำ (Repetition)
การดัดแปลงกระสวนจังหวะของโมทีฟ (Motif Transformation) การขยายแนวคิด
โดยการสร้างทำนองใหม่

3) แนวคิดการดัน การบรรเลงในแต่ละคอร์ส คือส่วนแรกเป็นการบรรเลงด้วยการดันแบบโน้ตแนวเดียว (Single Notes) ส่วนที่สองคือการเล่นแบบขึ้นคู่ (Octave) ส่วนที่สามคือการเล่นแบบคอร์ดโซโล่หรือ บล็อกคอร์ด (Block Chords) ใช้ในท่อนจบเพลง โดยใช้การใช้โน้ตในคอร์ด (Chord tone)-การใช้โน้ตผ่าน (Passing Tone) การใช้โน้ตเคียง (Neighbor Tone) การใช้โน้ตในส่วนขยายของคอร์ด (Tension Chord) การสร้างแนวทำนองซ้อนทับบนคอร์ด (Superimposed) วางทริยแอดซ้อน (Triadic Superimpose) การใช้โน้ตในคอร์ดแทนชนิดตรัยโทน (Tritone Substitution) การใช้โน้ตแบบโครมาติก (Chromatic Scale) การใช้โน้ตแยกหรืออาร์เปจโจ (Arpeggio) การใช้ประสานคู่แปด (Octave) โซโล่ด้วยโน้ตเป้าหมาย (Guide Tone soloing) การใช้คอร์ดแทนด้วยการสลับโหมด (Modal Interchange)

4) บันไดเสียงเสียงที่ใช้ พบบันไดเสียงที่ใช้ได้แก่ บันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) บันไดเสียงแจ๊สไมเนอร์ (Melodic Minor Scale) บันไดเสียงบลูส์ (Blues Scale) บันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) โหมด (Mode)

5) การประสานและทางเดินคอร์ด พบว่ามีการใช้คอร์ดโทนิคเคลื่อนเข้าหาคอร์ดดอมินันท์ และบางครั้งพบว่ามีการใช้คอร์ดไดอาโทนิคแบบผ่าน (Diatonic Passing Chords) ทั้งที่เป็นไดอาโทนิคคอร์ดและทางคอร์ดรองชนิดดอมินันท์ (Secondary Dominant Chords) และยังพบว่ามีการใช้คอร์ดแทน (Substitution) ที่มีสมาชิกคอร์ดร่วมกันหลายครั้ง โดยส่วนมากพบว่าจะใช้คอร์ดแทนที่อิงมาจากคอร์ดดอมินันท์เป็นหลัก การใช้คอร์ดดำเนินทำนอง (Chord Melody) การใช้คอร์ดทบขยาย (Extension Chord) การใช้คอร์ดแทน (Substitution Chord) การใช้เอ็กเทนดัดดอมินันท์ (Extended Dominant) ใช้วิธีตีรอป 2 และ 2-4 (Drop 2/ Drop 2-4)

อภิปรายผล

จากผลจากการวิเคราะห์ในเพลง Something Like Bags ของ เวส มอนท์โกเมอรี ทำให้เห็นสัญลักษณ์และแนวความคิดการด้นกีตาร์ที่ เวส มอนท์โกเมอรีใช้ในการประพันธ์และการด้น ซึ่งเป็นรูปแบบการบรรเลง คือ 1) การบรรเลงโดยแนวทำนองเดี่ยว (Single Notes) 2) การบรรเลงแบบขึ้นคู่ (Octave) 3) การบรรเลงแบบใช้คอร์ดสร้างแนวทำนอง (Block chords) วิธีการบรรเลงทั้ง 3 อย่างที่กล่าวมานี้ ถือได้ว่าเป็นต้นแบบของการบรรเลงกีตาร์ที่ส่งอิทธิพลในยุคต่อมา ไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงในแนวแจ๊ส ร็อค บลูส์ ป๊อป เป็นต้น โดยเฉพาะการบรรเลงในรูปแบบ ขึ้นคู่ และแบบใช้คอร์ดสร้างแนวทำนอง เป็นการใช้กีตาร์ในการบรรเลงทำหน้าที่เลียนแบบการเรียบเรียงเสียงประสานของกลุ่มเครื่องเป่าในวงแจ๊สบิ๊กแบนด์มาปรับใช้ จนเกิดเสียงประสานแบบกลุ่มเครื่องเป่าแต่มีเสียงเป็นกีตาร์ ทำให้เห็นความสามารถและวิธีคิดเกี่ยวกับโครงสร้างหน้าที่ในการจัดการ เพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับบทเพลง

ข้อเสนอแนะ

1. นำผลวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนทางดนตรีตะวันตก
2. ศึกษาเปรียบเทียบอิทธิพลของ ดนตรีรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลต่อดนตรีอีกรูปแบบหนึ่งในแต่ละแนวเพลงและในละยุคสมัยที่ต่างกัน
3. ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการประพันธ์และการบรรเลงของนักกีตาร์ที่ได้รับอิทธิพลมาจาก เวส มอนท์โกเมอรี

เอกสารอ้างอิง

- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2552). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เกศกะรัต.
- เด่น อยู่ประเสริฐ. (2556). *ดนตรีแจ๊สและการวิเคราะห์*. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- Marshall, W. (2001). *Best of Wes Montgomery*. Milwaukee: Hal Leonard.